

ת"ד 727/02/13 - מדינת ישראל נגד גסאן מוגרבי

בית משפט השלום לתעבורה בנצרת
ת"ד 727-02-13 מדינת ישראל נ' מוגרבי
בפני כב' השופטת עדי במביליה - אינשטיין
המאשימה
נגד
הנאשם
גסאן מוגרבי

26 אוקטובר 2014

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד אלינה חרדאק

הנאשם: בעצמו וע"י ב"כ עו"ד טארק מזאריב

הכרעת דין

1. במסגרת כתב האישום, הואשם הנאשם בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה בהתאם לסעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, נהיגה ללא רישיון רכב תקף בהתאם לסעיף 2 לפקודת התעבורה, נהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף בהתאם לסעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי ונהיגה בקלות ראש ורשלנות שגרמה נזק לאדם ולרכוש בהתאם לסעיפים 62(2)+38(2)(3) לפקודת התעבורה.
2. לפי כתב האישום, בתאריך 22.5.12 סמוך לשעה 14:00, נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג מיצובישי, ללא רישיון רכב ופוליסת ביטוח תקפים, בבית זרזיר ברחבת החניה שליד מכולת "הסופר הזול" לכוון כביש 7626 (להלן: "הכביש"), בכוונה להשתלב בתנועה שבכביש. באותו זמן, בכביש, מכוון כללי זרזיר לכוון כללי גשר כעביה, נהג עאדל מזאריב (להלן: "הנפגע") באופנוע מסוג סאן יאנג. הנאשם נהג בקלות ראש, ללא זהירות, ללא תשומת לב למצב הכביש ולנסיבותיו, לא הבחין באופנוע המתקרב משמאלו, ונכנס לכביש תוך ביצוע פנייה שמאלה על מנת להשתלב בתנועה לכוון כללי זרזיר. במצב זה חסם רכב הנאשם את דרכו של האופנוע, אשר התנגש עם חזיתו בדופן שמאל של רכב הנאשם. כתוצאה מן התאונה, נחבל הנפגע חבלות של ממש בכל חלקי גופו ונזקק לאשפוז וטיפול רפואי. שני כלי הרכב ניזוקו. למרות שהיה מעורב בתאונה בה נפגע אדם, לא עצר הנאשם במקום או קרוב לו ככל האפשר על מנת לעמוד על תוצאות התאונה, אלא המשיך בנסיעה מבלי לעצור, ונמלט מהמקום, כשהוא מפקיר את הנפגע מבלי להעניק לו כל עזרה ומבלי להזעיק כוחות הצלה ומשטרה למקום.

סיכומי הצדדים:

3. ב"כ המאשימה בסיכומיו ביקש להרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום. לדבריו, הנאשם הודה שנהג ברכב ללא רישיון רכב וביטוח תקפים והודה שנהג כך בשל סיבה משפחתית רגילה. ביחס לתאונה, טען התובע כי הנאשם התרשל בעת כניסתו לכביש שכן תשומת לבו הופנתה רק לנעשה לימינו ולא לנעשה משמאל-כוון הגעת האופנוע. לדבריו, הנאשם לא הכחיש את אחריותו לתאונה. ביחס לעבירת ההפקרה טען כי הנאשם הודה שנמלט מהמקום ישר לביתו בגלל הפחד שמא הרג את הנפגע, זאת מבלי לעצור, מבלי לעמוד על תוצאות התאונה, בלי להגיש עזרה ובלו להזעיק כוחות הצלה ונשאר בבית עד להגעת השוטרים. התובע הפנה להודעות הנאשם ולתיעוד אמרתו ע"י השוטר גלעד חן ביום התאונה. לטענתו, בעדותו בבית המשפט ניסה הנאשם לשפר גרסתו במשטרה ואף הוסיף כי ניגש לנפגע וניהל שיחה עמו, אך מדובר בגרסה שקרית, שכן לא נטענה מיד, לא הובאו עדים מטעם הנאשם לחיזוק גרסתו, השוטרת ליטל כהן לא עומתה עם האפשרות שאמבולנס וצוות טיפולי הגיע למקום לפניה והנפגע העיד כי לא ראה את הנאשם בשום שלב של האירוע ולא עומת עם האפשרות שהנאשם ירד מרכבו ושוחח עמו. מעבר לגרסת הנאשם, הפנה התובע להודעתו של עאדל מזאריב, רוכב האופנוע, לפיה נסע במהירות 50-60 קמ"ש, עת הנאשם פנה שמאלה, חסם דרכו ופגע בו, ובבית המשפט הסביר שלא ראה את הנאשם בזמן התאונה או אחריה, כשלפי התיעוד הרפואי נפגע פגיעות שונות שהצריכו אבחון וטיפול רפואי ותרופתי. לדבריו, הבוחן, לפי ממצאיו, קבע את הסיבה להתרחשות התאונה והשוטרת ליטל כהן תיארה את זירת התאונה עם הגעתה ואת הפעולות שנעשו לאיתור וזיהוי הנאשם ורכבו, כמו גם את העובדה שצוות השוטרים הגיע לפני מד"א וכבר אז הנאשם לא היה במקום. ב"כ המאשימה הסביר כי חובת נהג המעורב בתאונה בה נחבל אדם היא לעצור, להישאר במקום על מנת לעמוד על תוצאות התאונה ולמסור עזרה לנפגע, כאשר אין בהתקהלות של אנשים כדי לפטור את הנהג מחובותיו. לגישתו, הנאשם ידע שהיה מעורב בתאונה, ידע שנפגע רוכב אופנוע ולפי הבנתו הפגיעה רצינית שכן אמר שפחד שהנפגע מת, אך בחר להימלט. לדבריו, התובע, מעבר להושטת עזרה לנפגע, נועדה עבירת ההפקרה למנוע התחמקות מאחריות לתאונה ולהקל על יכולת רשויות האכיפה לברר כיצד נגרמה התאונה ומי אחראי לה ולשם כך היה על הנאשם לעצור רכבו לאחר התאונה עד למיצוי הליכי הברור ע"י גורמי הרפואה והמשטרה. ב"כ המאשימה טען כי עבירת ההפקרה הנה עבירת התנהגות, המטילה חובת עשה על נהג המעורב בתאונה, והרכיב ההתנהגותי הנו אי הושטת עזרה, הנסיבות שקדמו להתנהגות האסורה הן מעורבות בתאונה בה נפגע אדם, והרכיב הנפשי הנו מודעות לתאונה בה נפגע אדם מיד לאחר התרחשותה, כאשר אין דרישה להוכחת "כוונה להימלט".

4. ב"כ הנאשם בסיכומיו הבהיר כי הנאשם מודה שבמועד הרלבנטי נהג ברכב הנ"ל ללא רישיון רכב תקף ולכן גם ללא תעודת ביטוח תקפה. עם זאת, הפנה לעובדה שגם לנהג האופנוע לא היה ביטוח חובה ולמרות זאת לא הואשם בעבירה זו. הסנגור ביקש לזכות את הנאשם הן מעבירה של נהיגה ברשלנות ובקלות ראש והן מעבירה של הפקרה לאחר פגיעה. לדבריו, הנאשם היה במצב של יציאה מחניה לצורך השתלבות בכביש, עצר ובחן את הדרך ובעודו מתכוון לצאת, הגיח האופנוע במהירות, הנאשם עצר במקום, האופנוע החליק ופגע בחלקו השמאלי תחתון של רכב הנאשם בין שתי הדלתות. ב"כ הנאשם טען כי גרסת הנאשם אמינה יותר מזו של הנפגע ואף מתיישבת יותר עם תוצאות התאונה, הן לאור מקום הפגיעה ברכב הנאשם והן לאור תוצאות הפגיעה בנהג האופנוע. הסנגור טען כי נהג האופנוע העיד שרכב הנאשם היה בעצירה והאופנוע פגע ברכב, בעוד שבמשטרה טען שהרכב יצא ופגע בו. עוד הפנה לכך שהנפגע לא אושפז אלא פונה לבית החולים ושחרר באותו יום. לגישתו, תוצאות התאונה, הן ברכוש והן בגוף, מצביעות על כך שהתאונה התרחשה אחרי שהאופנוע החליק ופגע ברכב הנאשם וכי נהג האופנוע נפל לפני הפגיעה, כך שהתאונה בלתי נמנעת, למרות שהנאשם נקט במשנה זהירות, יצא כאשר הכביש היה נקי, הופתע בראותו את האופנוע שבא במהירות וכל שיכול היה להספיק

לעשות הוא לעמוד ולכן נעצר כדי למנוע תאונה. לדידו, האחריות לתאונה מוטלת על נהג האופנוע שנהג במהירות מופרזת בשטח עירוני, לא שלט באופנוע למרות שהבחין ברכב הנאשם וגרם לתאונה. לדעתו, האירוע היה בשליטת נהג האופנוע, שיכול היה לכלכל צעדיו ולא לסמוך על כך שנהג הרכב עמד לתת לו זכות קדימה.

ביחס לעבירת ההפקרה טען כי יש לזכות את הנאשם שכן לא הפקיר את הנפגע. לדבריו, יש לייחס לנאשם עבירה לפי סעיף 144 לתקנות התעבורה בלבד, שכן היה מעורב בתאונה בה נפגע אדם ואף עצר במקום התאונה ועמד על תוצאותיה, אולם עזב את המקום לאחר שאנשים התקהלו, לאחר שהגיע אמבולנס וכשידע שהימצאותו במקום לא תועיל לנפגע, אך חושפת את הנאשם לקללות והאשמות מצד המתקהלים. הנאשם עזב כי היה בחרדה ובמצב בלתי יציב בשל הפגיעה וזו הסיבה לעזיבתו ללא כוונה להשתמש מאימת הדין או להסתיר ולשבש הליכים. לדבריו, הנאשם לא ברח אלא עזב לביתו, השוטרים קיבלו מיד פרטי זהותו ורכבו והגיעו אליו מיד ללא צורך באיתור מיוחד, רכבו שניזוק היה בחנית הבית. הנאשם שיתף פעולה מיד. הסנגור הוסיף כי צוותי מד"א הגיעו לפני השוטרים, הנאשם המתין במקום עד שהנפגע טופל ומצבו היה ברור כמו גם עד שהיה סבור שהוא ורכבו זהו, לא התכוון לטשטש מעורבותו ועזיבתו נבעה ממצב נפשי מבולבל ומחרדה כש"אף הנאשם היה חשוף לפגיעה קשה יותר". שעתיים לאחר התאונה היה הנאשם בשלבי סיום החקירה ועזיבתו לא פגעה בחקירה. לדברי הסנגור, לא מתקיים היסוד העובדתי של עבירת ההפקרה ואף לא היסוד הנפשי המיוחד הנדרש כדי לבססה.

יריעת המחלוקת:

5. אין מחלוקת כי הנאשם היה מעורב בתאונה דנן, במועד ובמקום נשוא כתב האישום. עוד אין חולק כי נהג ללא רישיון רכב בר-תוקף וללא תעודת ביטוח תקפה וכי עזב את מקום התאונה מבלי לבצע חובותיו כנהג לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה. יריעת המחלוקת נוגעת לסוגיית האחריות לקרות התאונה ולביצוע עבירת הפקרה מודעת.

סוגיית האחריות לתאונה:

פרשת התביעה:

6. **הבוחן רס"מ אוהד אברהמי:** העד מסר עדותו ביום 9.9.13. המדובר בבוחן מזה 14 שנים. העד קיבל הודעה על התאונה ביום 22.5.12 בשעה 14:13 והגיע למקום התאונה בשעה 14:54.

ממצאי הבוחן (דו"ח בוחן ת/4, תרשים ת/5 ועמ' 6 לפרוטוקול עדות הבוחן):

א. רכב המיצובישי של הנאשם הוזז מהמקום טרם הגעת הבוחן.

ב. **האופנוע המעורב אותר על נתיב נסיעתו המקורי.**

ג. הבוחן איתר **סימן חריטה** באורך 13 מ' שיצר האופנוע על נתיב נסיעתו, לאחר ההתנגשות, כתוצאה מהחלקה על דופן שמאל ועד שנעצר.

ד. לפי עדות העד בבית המשפט, הרגלית של האופנוע היא שגרמה לחריטות. **הנוק לרגלית האופנוע מתאים לחריטה בכביש** והחריטות הגיעו עד לרגלית בעת שהאופנוע נמצא שכוב במקום. המדובר ברגלית הממוקמת באמצע האופנוע שאורכו 2.25 מטר.

ה. הבוחן הבהיר כי האופנוע השאיר את החריטה לאחר ההתנגשות עם רכב הנאשם, כשהחליק על דופן שמאל (עמ' 2 ש' 23-24 לפרוטוקול).

ו. במקום עצירתו הסופי של האופנוע, המקום בו שכב בתום ההחלקה, אותו **שברים**.

ז. כעולה מן הסקיצה והתרשים, סימני החריטה, מתחילתם ועד סופם, הנם **מול חניית** הסופר ותחילתם במקום בו אבן השפה נמוכה.

מסקנות הבוחן: בהתאם לדו"ח הבוחן ת/4 סעיף 14 ובהתאם לעדות הבוחן בעמ' 2 ש' 14-24 לפרוטוקול, מסקנתו המקצועית של הבוחן הנה כי רכב הנאשם יצא ממגרש החניה, פנה שמאלה לכוון צומת נהלל, ובמהלך הפניה חסמה דרכו של האופנוע שהגיע מכוון כללי צומת נהלל.

הבוחן הבהיר בעמ' 5 לפרוטוקול עדותו את מקור אחריות הנאשם לקרות התאונה: "יוצא מחניה צריך לתת זכות קדימה לרכב שמגיע לעברך, גם אם לא הפתעת אותו הוא לא צריך לסטות ולהתחמק בשביל למנוע את התאונה".

העד עיגן מסקנותיו בממצאיו מזירת התאונה ומהתאמת הנזקים: "הסקתי זאת מהנזקים כי לרכב היתה פגיעה משמאל ולאופנוע גם בחזית. יש לו שפשופים בדופן שמאל מההחלקה אחרי ההתנגשות. הרגלית של האופנוע יצרה חריטות בכביש אחרי ההתנגשות...רק אחרי התאונה האופנוע החליק...השאיר את החריטה...לאחר התאונה עם הרכב, כאשר הוא כבר מחליק על דופן שמאל".

אזור האימפקט: לפי ת/4 סעיף 14 מסקנה 3, אזור האימפקט הנו על נתיב נסיעת האופנוע, במרכז נוטה לשמאל הנתיב. בעדותו עיגן זאת בממצאיו, לרבות סימן החריטה והנזקים.

בעדותו בבית המשפט (9.9.13 עמ' 2 ש' 18-20) הבהיר: "אני לא קבעתי את מקום האימפקט אלא אזור אימפקט בתוך נתיב נסיעת האופנוע מהאזור של היציאה מהחניה של הסופר. אני מסמן עיגול סביב האזור שבו אפשרי שקרה האימפקט בתרשים".

העד סימן את אזור האימפקט בתרשים ת/5 במרכז-שמאל נתיב נסיעת האופנוע (עמ' 6 ש' 10-22 לפרו'): "אזור האימפקט נמצא בערך באזור 2.8 מטרים מצד ימין של נתיב נסיעת האופנוע שזה משאיר לאופנוע עוד כשני מטרים שמאלה לקו המפריד בין הנתיבים, זה **בערך באמצע נתיב נסיעת האופנוע**".

"אזור האימפקט", כפי שצוין בעדות וסומן ע"י הבוחן בת/5, שהנו מול תחילת מתחם הסופר (ביחס לכוון הגעת הנפגע), הנו בתחילת סימן החריטה ומתאים לגרסת הנאשם בדבר מיקום רכבו עובר ליציאתו לכביש, כעולה מהודעת הנאשם ת/1 ש' 3-15: "האוטו שלי היה בחנייה של הסופר...כשאני מסתכל על הסופר זה בצד ימין של החנייה".

הכביש: המהירות המותרת במקום הנה 50 קמ"ש. הכביש ישר, צומת T, במקום התאונה אבן שפה נמוכה ביציאה מחנייה של מכולת, נתיב נסיעה אחד לכל כוון עם קו הפרדה מקווקו במרכז הכביש. הבוחן מצא כי מצב הדרך ומצב כלי הרכב לא היו גורם לתאונה.

שדה ראייה: הבוחן מדד שדה ראייה של 100 מ' לשני כלי הרכב המעורבים.

התאמת נזקים: בעדותו בבית המשפט (עמ' 2 ש' 1-3 לפרו') ציין הבוחן כי הפגיעות ברכב מתאימות לפגיעות באופנוע, אך האופנוע החליק לאחר ההתנגשות על צדו השמאלי ולכן נגרמו לו נזקים נוספים שלא קשורים להתנגשות אלא להחלקה **שבאה לאחריה**.

הבוחן הסביר (עמ' 5 ש' 13-20 לפרו') שהנזק ברכב הוא "מלפנים לאחור ו"התחיל בדלת קדמית באזור הידית שזה קרוב לחלק האחורי של הדלת הקדמית. הנזק גם בדלת האחורית".

מהירות האופנוע: לא אותרו סימני בלימה או חיכוך צמיגים, אך בהתאם לסימן החריטה, המהירות לפחות 34.065 קמ"ש, מבלי להתחשב בעוצמת ההתנגשות וסימנים בלתי נראים.

בעדותו בבית המשפט הסביר העד כי מדובר במהירות מינימום אחרי ההתנגשות ובזמן ההחלקה, כשיתכן שהאופנוע "קיבל" תוספת מהירות או הפחתת מהירות בעקבות ההתנגשות ולכן לא ניתן לקבוע מהירותו עובר להתנגשות (עמ' 4 ש' 1-12, 31-32 ועמ' 5 ש' 1-9 לפרו').

אחריות האופנוע: בעדותו בבית המשפט, הבוחן נשאל אם במהירות של 34 קמ"ש, שדה ראייה של 100 מ', יכול היה נהג האופנוע להספיק לעצור בראותו את הרכב נכנס לנתיבו. על כך השיב הבוחן כי מאחר ואיננו יודעים היכן היה האופנוע ברגע שהרכב החל לפנות שמאלה וחסם נתיבו, המהירות ושדה הראייה אינם רלבנטיים. הבוחן נתן דוגמה: אם הרכב יצא לפנייה שמאלה כשהאופנוע היה במרחק של 10 מ' ממנו, לא משנה שהיה שדה ראייה שמאלה של 100 מ'.

הבוחן התבקש, בחקירתו הנגדית, לחוות דעתו ביחס למידת ההפתעה שהסבה פניית הנאשם - לאופנוע, בראי המרחק שהספיק הנאשם לעבור עד לאזור האימפקט. הבוחן השיב כי אם הנאשם היה בהאצה הוא יכול להגיע מיידית לאמצע הנתיב ולהפתיע את האופנוע. רוחב הנתיב 4.70 מ', אורך הרכב 4.20 מ' לערך והפגיעה בערך באמצע הדופן השמאלית, כך שרכב הנאשם חסם כמעט את כל הנתיב בעת האימפקט (עמ' 5 ש' 21-32 לפרו').

עוד נשאל הבוחן אם נהג אופנוע סביר יכול היה לעבור מצד ימין של רכב הנאשם, שנמצא בנתיב ולא השלים את החצייה, והשיב: "הנאשם הפתיע אותו והשאיר לו כ-50 ס"מ לעבור מצד ימין. לי היה אופנוע כבד שנה וחצי וזה בעייתי".

הבוחן הבהיר בעדותו (עמ' 5): "יוצא מחניה צריך לתת זכות קדימה לרכב שמגיע לעברך, גם אם לא הפתעת אותו הוא לא צריך לסטות ולהתחמק בשביל למנוע את התאונה".

7. **עאדל מזאריב:** העד מסר עדותו בבית המשפט בישיבת יום 9.9.13 ובישיבת יום 18.11.13. הודעתו במשטרה הוגשה בהסכמת הצדדים, תחת עדותו הראשית, וסומנה ת/12. תיעוד רפואי בעניינו הוגש וסומן ת/13 ות/17.

בעדותו בבית המשפט, סיפר העד כי אין בינו לבין הנאשם קשר משפחתי, הודה שנהג ללא ביטוח חובה והסביר שבשל כך כל ההוצאות של התאונה היו על חשבונו (9.9.13 עמ' 13 ש' 20, 18.11.13 עמ' 21 ש' 9-10).

בהודעתו ת/12 ובעדותו בבית המשפט (18.11.13 עמ' 19 ש' 21-30) סיפר שבתאריך 22.5.12 סמוך לשעה 14:00 נהג באופנוע מכון כללי זרזיר לכוון כללי כעביה, במהירות של 50-60 קמ"ש, כשהגיע ליד הסופר בזרזיר, רכב פרטי הגיע מימיו, פנה שמאלה, חסם דרכו של העד, ולכן התנגשו.

העד תיאר בעדותו את המרחק הקצר (מרחק מוערך) בינו לבין הנאשם עת החל הנאשם בפנייתו שמאלה: "נסע לפניי רכב, הוא נתן לרכב לעבור ולי הוא לא נתן לעבור, אז הוא נכנס ישר לכביש ואז אני פגעתי בו...הרכב של הנאשם עמד ביציאה מהחניה של הסופר בצד הדרך ואני ראיתי את הרכב של הנאשם כאילו עמד לתת לי זכות קדימה, **כשהייתי במרחק של 5 עד 6 מטרים ממנו הוא יצא לכביש מהחניה וחסם את הכביש. היתה תאונה**".

העד הסביר שהתאונה התרחשה בנתיב הימני בו נסע, ובכך אישר את ממצאי הבוחן.

לדבריו (18.11.13 עמ' 19 לפרו'), הנאשם עזב את המקום לאחר התאונה, מבלי שהעד ראה את פניו של הנאשם ואת מספר הרכב הפוגע. עם זאת ראה שמדובר ברכב בהיר, מסוג מיצובישי או פג'ו. העד סיפר שאיבד הכרה לזמן מה, אך כשהתעורר אנשים סביבו מסרו לעד את שם הפוגע.

ביחס לתוצאות התאונה, העד סיפר כי בעקבות התאונה, "עף" מן האופנוע, נפגע ופונה באמבולנס לבית החולים, שם גובסה רגלו, הלך בעזרת קביים כחודש וחצי, היו פצעים על ידיו ונותרו לו צלקות. לדבריו, ביקר אצל פלסטיקאים להורדת הפצעים בידיים וברגליים (18.11.13 עמ' 19 ש' 13-18) אך הפצעים לא יחלימו והוא חש עד היום כאבים ברגל ובגב (18.11.13 עמ' 20 ש' 7-9). עוד סיפר כי הנאשם בא בשלב מסוים לבקרו והביע צער.

במסמכים הרפואיים שהוגשו, ת/13 ות/17, צוין כי הנפגע הגיע באמבולנס לבית חולים בשעה 15:21, נמצאו פצעי שפשוף בגפיים תחתונות ובגפיים עליונות, העד התלונן על כאבי צוואר, ואותרו נפיחות ורגישות במישוש בקרסול שמאל, בוצעה חבישה, סד גבס אחורי. הנפגע הוגדר כפצוע קל, אותר בהכרה מלאה והניע 4 גפיים באופן חופשי.

פרשת ההגנה:

8. מטעם ההגנה העיד הנאשם לבדו והודה כי נהג ללא רישיון רכב וללא ביטוח תקפים. הנאשם אף נתן לכך הסבר (ש' 26-32):

"ש. למה נהגת ברכב שרישיון הרכב פג תוקף בתאריך 08/03/2012? ת. את האמת ידעתי, רק רציתי לקנות לבן שלי כנפיים עם תבלין פפריקה, והוא משרת בצבא ומתגעגע לאוכל הזה, ואני הייתי חייב

להביא לו. סיכנתי את החיים שלי ואת החיים של אחרים בשביל שהבן שלי יאכל מה שהוא אוהב, כי הוא התגעגע לאוכל הזה...ש. למה נהגת ברכב ללא ביטוח? ת. אני מאד מצטער ומודה בזה וידעתי, ורק רציתי להגשים את האוכל של הבן שלי שביקש..."

9. הנאשם אינו מכחיש כי יצא מהחנייה לכביש עובר לתאונה, בכוונה לפנות שמאלה. לגבי מיקומו בכביש **בעת ההתנגשות**, מסר בהודעתו ת/1 ש' 17-18: "אני עליתי ממגרש החנייה לכביש, והגלגלים הקדמיים היו במרכז הכביש...במקום יש קו מקווקו לבן באמצע הכביש".

נוכח דבריו אלה, ועל רקע מיקום הפגיעה ברכב הנאשם, מקום האימפקט הנו על נתיב נסיעת האופנוע.

10. ביחס לגורם להתרחשות התאונה, גרסת הנאשם בבית המשפט שונה מהותית מגרסתו במשטרה:

בהודעתו במשטרה, ת/1, מיום התאונה 22.5.12 שעה 16:36 שורה 3-15, תיאר הנאשם את אופן התרחשות התאונה באופן המעיד כי פנה שמאלה מבלי להבחין באופנוע לפני ההתנגשות:

"האוטו שלי היה בחנייה של הסופר. האוטו שלי כמעט קרוב לגדר אבן של החנייה, כשאני מסתכל על הסופר זה בצד ימין של החנייה, **ויצאתי שמאלה ופתאום ראיתי את האופנוע נכנס בי...ואני מצטער על מה שקרה**".

נשאלת השאלה מדוע לא הבחין באופנוע המגיע משמאלו, למרות שדה ראייה של 100 מ' כפי שנמדד ע"י הבוחן המשטרה?

התשובה עולה בבירור מתיאור אמצעי הזהירות בהם נקט הנאשם עובר ליציאתו לכביש:

לפי הודעתו (ת/1 ש' 19-23), הביט תחילה ימינה ושמאלה, אך לאחר מכן המתין עד שחלפה משאית שהגיעה מימין. למרות שחלף זמן המתנה כאמור, לא שב הנאשם להביט הן לימין והן לשמאל, כדי להבטיח שהכביש פנוי, אלא יצא לכביש לאחר שהביט בשנית ימינה בלבד !!!

רשלנות הנאשם ואחריותו לקרות התאונה, עולה מיציאתו מהחניה לכביש לשם פניה שמאלה, לאחר שהביט רק לימינו, ומבלי שהביט לשמאלו וידיד שהכביש פנוי בכוון הגעת האופנוע:

"אני עצרתי לפני הירידה לכביש, על המדרכה, והסתכלתי ימינה ושמאלה וראיתי משאית שבאה מצד ימין, חיכיתי, עברה המשאית ופניתי שמאלה, ופתאום ראיתי את האופנוע. **אחרי שעברה המשאית הסתכלתי ימינה ואז נכנסתי עם הרכב לתוך הכביש, וכשאני כבר בתוך הכביש הסתכלתי שמאלה וראיתי את האופנוע בתוך האוטו שלי**".

11. בעדותו בבית המשפט מסר גרסה שונה לגמרי בדבר אופן קרות התאונה (פרוטוקול מיום 22.5.14 עמ' 24-25):

"עשיתי קניות בסופר מרקט הזה ויצאתי מהחניה של הסופר באוטו, הגעתי למקום בחניה שממנו צריך לצאת לכביש הראשי, הסתכלתי שמאלה וימינה, לא היה שום רכב, החלטתי לצאת לכוון צד שמאל. ברגע שיצאתי מהחניה למסלול, פתאום ראיתי אופנוע בא אלי כמו טיל, במהירות מופרזת, כי אני פתאום ראיתי אותו. ראיתי אותו ממרחק של 35-40 מ' ממני. הוא נפל מהאופנוע 15-20 מ' ממני והאופנוע המשיך להחליק לכווני בגלל הברקס. הוא בלם במרחק של 15-20 מ', הוא נפל, והאופנוע המשיך להחליק לאוטו שלי. אני הייתי עם אוטו בעצירה וראיתי את כל זה".

הנה כי כן, בסתירה להודעתו במשטרה לפיה הביט רק ימינה לפני יציאתו לכביש, טען הנאשם בבית המשפט כי החל בפניה שמאלה לאחר שהביט הן שמאלה והן ימינה ויידא שהכביש פנוי.

בנוסף, בסתירה להודעתו במשטרה, בה טען כי הביט שמאלה והבחין באופנוע רק כשהיה "בתוך האוטו שלי", דהינו: רק לאחר ההתנגשות, בבית המשפט טען טענה שונה לגמרי לפיה הבחין באופנוע "בא כמו טיל" לעברו, הבחין בו עוד כשהיה במרחק 35-40 מ' ממנו ואף הבחין שעוד קודם להתנגשות, הנפגע נפל מן האופנוע והאופנוע החליק לעבר רכב הנאשם.

הטענה בדבר אמצעי הזהירות בהם נקט, עת הביט לשני הצדדים ממש לפני שיצא לכביש, הטענה כי לפני התאונה ממרחק של 35-40 מ' הבחין באופנוע ובמהירות נסיעתו, כמו גם הטענה כי ראה נפילת האופנוע והחלקתו לפני ההתנגשות בין שני כלי הרכב, כל אלה טענות שלא בא זכרן בהודעתו במשטרה ת/1 ומכאן שמדובר בגרסה כבושה שערכה הראייתי מועט, משלא הובא כל הסבר לכבישתה.

בנוסף, גרסתו החדשה בבית המשפט עומדת בסתירה מוחלטת לגרסת הנאשם במשטרה לפיה לא הביט שמאלה ממש לפני שיצא לכביש וראה את האופנוע לראשונה רק בעת ההתנגשות.

גרסת הנאשם בבית המשפט עומדת בסתירה גם לממצאי הבוחן ומסקנותיו, לפיהם החלקת האופנוע ארעה בעקבות ההתנגשות עם רכב הנאשם ולא לפניה.

מסקנות הבוחן בנקודה זו מתיישבות יותר עם גרסת הנאשם עצמו בדבר מיקום חניית רכבו עובר ליציאתו מן המתחם לכביש. לפי הודעתו ת/1 עמ' 2 ש' 7, אם מתבוננים בסופר, אזי הנאשם חנה בצד ימין של המתחם. מיקום החניה מימין למתחם נמצא מול תחילת סימן החריטה בכביש וביניהם מדרכה נמוכה, לכן המקום הסביר ליציאת הנאשם לכביש מאותה חניה, מתאים למיקום תחילת סימן החריטה, שנוצר לאחר ההתנגשות ובעת ההחלקה.

12. גרסתו הכבושה של הנאשם והסתירות בין גרסאותיו, נוגעות באופן ישיר לסוגיית נהיגתו הרשלנית ולהפרת חובת הזהירות החלה עליו, כמי שמבקש לפנות שמאלה ביציאה מחניה לכביש, ומשכך מצביעות הן על אי מהימנות גרסת הנאשם בעדותו, בכל הנוגע לסוגיית האחריות לקרות התאונה.

13. חובת הזהירות, המוטלת על הנאשם, הנה מכוח תקנות 41, 64(א)(2) ו-64(ב)(2) לתקנות התעבורה.

תקנה 41 לתקנות התעבורה קובעת כי נוהג רכב לא יפנה ימינה או שמאלה אלא במהירות סבירה ובמידה שיוכל לעשות זאת בבטחה בלי להפריע את התנועה ובלי לסכן אדם או רכוש.

בהתאם לתקנה 64(א)(2) לתקנות התעבורה, נוהג רכב העומד לפנות שמאלה בצומת, חייב במתן זכות קדימה לרכב הבא ממול והנמצא בצומת או קרוב לצומת.

לפי תקנה 64(ב)(2) לתקנות התעבורה, על נוהג רכב, היוצא ממקום חניה לכלי רכב או מכל מקום שאינו דרך, ועומד להיכנס לדרך או לחצותה, להאט וליתן זכות קדימה לכלי רכב המתקרבים באותו כביש לפני כניסתו לכביש.

14. במסגרת רע"פ 7468/07 **לוקשינסקי נ' מדינת ישראל** פסקה 27, נקבע כי נהג שאינו נכנס לצומת בזהירות הנדרשת, תוך מתן זכות קדימה לכלי הרכב שבאים ממול ובאופן שיכול להבטיח את השלמת חצייתו של הצומת בבטחה, עלול להימצא אחראי לתאונה. עוד נקבע כי שאלה רבת חשיבות הנה אם הנהג הפוגע ראה או יכול היה לראות את הנפגע ברגע הכניסה לצומת (ניתן לעיין, בנוסף, בעפ"ת (ת"א) 40922-03-12 **נבון נ' מדינת ישראל**, ע"פ (חי') 1038/00 **מדינת ישראל נ' כדורי**, ע"פ (י-ם) 2531/01 **קפלינסקי נ' מדינת ישראל**).

15. במקרה דנן, הבהיר הבוחן המשטרתי כי לעיני הנאשם נפרש שדה ראייה של 100 מ' לשמאלו.

ממסקנות הבוחן ניתן ללמוד כי הנאשם הנו האחראי לקרות התאונה, לאחר שנכנס לכביש והחל בפניה שמאלה, מבלי ליתן זכות קדימה לאופנוע שהגיע משמאלו ותוך חסימת נתיב נסיעת האופנוע.

מסקנות הבוחן מוצאת חיזוק בממצאיו, לרבות סימן החריטה בכביש והנזקים בכלי הרכב, ובגרסת הנפגע לפיה הבחין ברכב הנאשם נותן זכות קדימה לרכב שנסע לפניו, אך לאופנועו לא נתן זכות קדימה ונכנס לנתיב נסיעתו בעת שהיה במרחק של מטרים ספורים ממנו. הבוחן והנפגע מסרו כי התאונה ארעה על נתיב נסיעת הנפגע ושם גם אותה האופנוע. גרסת הנאשם מאששת את הקביעה כי מקום האימפקט הנו על נתיב נסיעת האופנוע.

הנאשם טען כי לא הבחין באופנוע בטרם החל לפנות שמאלה, ומכאן שלא יכול היה לנקוט באמצעי זהירות ולמנוע את התאונה. עם זאת, השאלה היא מדוע לא הבחין באופנוע טרם הפנייה, בעיקר לאור קביעת הבוחן המשטרתי כי קיים במקום שדה ראייה של 100 מטרים, ולאור עדות הנפגע לפיה הוא עצמו כן הבחין, ממרחק, בנאשם עומד ונותן זכות קדימה לרכב אחר שנסע לפני הנפגע.

בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי הנפגע אחראי לתאונה שכן הנאשם יצא מהחניה לכביש רק לאחר שוידא שהכביש היה פנוי משני הכוונים, אך הנפגע נהג במהירות. ואולם, בהודעתו במשטרה ת/1, שנמסרה ביום התאונה, עת נשאל מפורשות אודות אמצעי הזהירות בהם נקט טרם עלייתו לכביש, מסר כי ממש לפני שיצא לכביש, הביט אך ורק לימין, ורק לאחר שהחל לבצע פניה, הביט לצדו השמאלי, אך אז כבר ארעה ההתנגשות. בנוסף, מאותה הודעה ת/1 עולה כי לא ראה כלל את האופנוע עובר להתנגשות ולכן לא יכול היה להבחין במהירותו. הנסיבות העולות מהודעת הנאשם ת/1 מלמדות שהנאשם סטה מסטנדרט הזהירות הנדרש מנהג מן הישוב. התנהגותו, עת נמנע מלהביט לשמאלו לפני כניסתו לכביש, משקפת נהיגה בקלות דעת וברשלנות, ומסבירה את אי ראיית האופנוע

מבעוד מועד.

בנקודה זו, הנני מעדיפה גרסת הנאשם בהודעתו ת/1, אשר נמסרה סמוך לאחר התאונה, על פני גרסתו בבית המשפט, שהנה "עדות כבושה" שנמסרה בחלוף שנתיים מהתאונה, ועומדת בסתירה לגרסתו במשטרה.

16. לאור התרשמותי מראיות הצדדים, ביחס לאחריות לתאונה, הנני דוחה גרסת הנאשם בבית המשפט כבלתי מהימנה, ומעדיפה על פניה את גרסת הבוחן המשטרתי, שהנה עקבית, מקצועית, הגיונית ונשענת על ממצאים ברורים מזירת התאונה. עדות הבוחן מוצאת חיזוק בגרסת הנפגע אודות אופן קרות התאונה. ביחס לתוצאות התאונה, הללו יקבעו לאור כתב האישום, המהווה מסגרת דיונית, ולאור ת/13 ות/17 המחזקים את האמור בכתב האישום.

עבירת ההפקרה - הראיות המבססות את היסוד הפיזי:

פרשת התביעה:

17. **רס"ל גלעד חן** היה במועד הרלבנטי סייר בתחנת מגדל העמק. בדו"ח הפעולה שערך, ת/14, הסביר כי הגיעו לבית הנאשם בשעה 14:30, הבחינו ברכב לבן מסוג מיצובישי שפגוע מצדו השמאלי (צד הנהג) החונה בסמוך לבית מאחורי ערימת חצץ ובנאשם שישב ליד ביתו.

18. **רס"ב מוחמד סלימאן:** העד מסר עדות ביום 9.9.13 וערך דוח פעולה ת/9 מיום 22.5.12. במועד הרלבנטי היה מש"ק זרזיר, הודע לו על התאונה, הגיע למקום כעבור כ-4 דקות, בשעה 14:14, והבחין באופנוע מונח על הרצפה באמצע הצומת והרוכב שכב לידו פצוע במצב קל ובהכרה. בעדותו בבית המשפט טען כי **כשהגיע, אמבולנס לא היה במקום**. לפי ת/9 בשלב מסוים הנפגע פונה ע"י מד"א לבית החולים.

כשהגיע, היו במקום אנשים רבים, להערכתו כ-10-15 איש, כולל אביו של הפצוע, שמסר "שאנשים אמרו לו" שהנאשם דרס את בנו ועזב.

העד הוסיף: "אני סיימתי אחרי שעה וחצי. **הנאשם לא היה במקום. הלכתי אל ביתו**" (עמ' 8 ש' 13-14 לפרו') שם מצא את הנאשם ואת רכבו.

19. **רפ"ק משה גור:** שירת במועד הרלבנטי בתחנת מגדל העמק כראש משרד שיטור וקהילה, הגיע למקום התאונה וראה אופנוע על הכביש, הנפגע שוכב על הארץ מטופל ע"י מד"א. העד לא זכר באיזו שעה הבחין במד"א. בעדותו ובמזכר ת/10 הסביר העד כי בתחקור נמסר לו שם הפוגע ולכן יצא עם השוטרים סלימאן מוחמד ומוסא עבאס ממקום התאונה לבית הנאשם בזרזיר לשם איתור הנאשם והרכב המעורב. את הרכב המעורב מצאו "**מאחורי הבית ומאחורי ערימה של אבני חצץ**", ראו שהוא פגוע מצדו השמאלי בשתי הדלתות בעיקר. הנאשם היה בביתו נרגש מאד, רעד וכמעט בכה. הובא לתחנה.

20. **רס"ל ליטל כהן:** במועד הרלבנטי היתה העדה סיירת בתחנת מגדל העמק. העדה מסרה עדות ביום 9.9.13 עמוד 10

וערכה דוח פעולה ת/11. העדה לא זכרה בעדותה מתי הגיע צוות מד"א, אך בע' 2 לדו"ח ת/11 ציינה מפורשות כי **כשהגיעה לזירה בשעה 14:15, צוות מד"א ואמבולנס טרם הגיעו**. הקטנוע היה זרוק באמצע הכביש והפצוע שכב באמצע הכביש פצוע בידו הימנית (שפשופים), בהכרה, ואנשים שהיו במקום הגישו לו עזרה ודיווחו למש"ק שהפוגע עזב. השוטרים הרחיקו סקרנים, עסקו בהכוונת תנועה, נטלו גרסה ראשונית מנהג הקטנוע וביצעו סריקות עד שנעצר הנהג הפוגע. העדה סיימה טיפול באירוע בשעה 16:11.

21. **רס"מ אלביר בשארה** היה במועד הרלבנטי רכז סיוור בתחנת מגדל העמק. במזכר שערך, ת/16, ציין שבנו של הנאשם שוחח עם הנאשם כדי שירגע, וכי הנאשם אמר לשוטר שהוא רגוע, אך מפחד. השיחה היתה בשעה 16:15-16:20. בעדותו בבית המשפט, הסביר מדוע צריך היה להרגיע את הנאשם: "הבנתי מהקצין שהוא היה קצת סוער במצב רוח שלי".

22. **הבוחן רס"מ אוהד אברהמי**: מעדותו מיום 9.9.13 ומן המסמכים שערך עולה כי קיבל את האירוע ביום 22.5.12 בשעה 14:13 והגיע למקום בשעה 14:54, כשבשעה זו **רכב הנאשם לא היה במקום התאונה אלא הוזז**. כעולה מדו"ח ת/6, לפני שהגיע לזירת התאונה, קיבל הבוחן פרטים ראשוניים אודות תאונת פגע וברח. במסגרת דיווחים נמסרו תחילה שני מספרי כלי רכב שאפשר שהנם הפוגעים. הבוחן בדק **במערכת הממוחשבת** ובודד את אחד מכלי הרכב כחשוד בפגיעה. הבוחן דיווח על מספר הרכב וביקש סיוע **מרכז המודיעין**. לרכז היה קושי לסייע, אך **ניידות סרקו את הגזרה** ובשעה 14:28, דווח לבוחן שיש חשד לגבי הנהג הפוגע וניידות **יצאו לביתו**. בהמשך דווח כי הנאשם והרכב הפוגע אותרו.

23. **עאדל מזאריב**: העד מסר עדותו בבית המשפט בישיבת יום 9.9.13 ובישיבת יום 18.11.13. הודעתו סומנה ת/12. העד מסר כי רכב על האופנוע, שהיה מעורב בתאונה עם רכב הנאשם, וכי נפגע בתאונה (ת/13, ת/17). העד מסר כי אחרי התאונה איבד הכרתו לזמן מה ולא ראה בכלל את פניו של הפוגע ואת מספר הרכב, אך לאחר שקיבל עזרה ראשונה מאנשים סביבו התעורר ואנשים סיפרו לעד את שם הפוגע. בת/12 מסר העד: **"הבחור שפגע בי עזב את המקום"**, ובעדותו הוסיף: **"הוא לא עזר לי ולא הגיש לי עזרה ולא היה בסביבה"** (עמ' 20 ש' 5 לפרוטוקול).

24. הנה כי כן, לפי עדות הנפגע הנאשם לא ניגש אליו, לא שוחח עמו ולא הגיש לו עזרה לאחר התאונה. מעדויות השוטרים עולה כי עם הגעתם לזירת התאונה בשעה 14:14 הנאשם כבר לא היה במקום. לפי עדותם, גם אמבולנס ומד"א טרם הגיעו למקום בעת הגעת השוטרים, והנפגע היה עדיין בזירת התאונה, כשהוא פצוע, ומסר גרסה. מעדות השוטרים והבוחן המשטרתי ניתן ללמוד על מאמצי המשטרה לאתר את הנהג הפוגע, על העובדה שהנאשם אותר בסמוך לשעה 14:28 ועל מיקום הרכב הפוגע בעת תפיסתו, מאחורי בית הנאשם ומאחורי ערמת אבני חצץ.

פרשת ההגנה:

25. הנאשם מסר עדות בבית המשפט בישיבת יום 22.5.14, הודעתו במשטרה הוגשה וסומנה ת/1 ואמרות נוספות

מסר תועדו בדו"חות השוטרים 9/ת, 14/ת, 15/ת.

26. אמרות הנאשם סמוך לאחר אירוע התאונה ביחס לעבירת ההפקרה:

(א) לפי דוח פעולה 9/ת שערך רס"מ מוחמד סלימאן, העד טיפל באירוע בשעות 14:14-15:40, ובין השאר הגיע לבית הנאשם כדי לאתרו, מצא כי "האיש היה לחוץ ובוכה והודה שפגע בקטנוע ובגלל שאין לו טסט וביטוח ומהפחד שלו עזב את המקום".

(ב) בדו"ח פעולה 14/ת, שערך רס"ל גלעד חן, תועדה אמרתו הראשונית של הנאשם עם הגעת השוטרים לביתו בשעה 14:30: "כאשר פגשנו באבא (החשוד) מוגרבי חסאן ושאלנו אותו מה קרה הנ"ל סיפר כי הוא פגע בו והסיבה שהוא ברח היא בגלל שנתקף בפחד ובחששות שמא הרג את הנפגע עם הקטנוע...".

(ג) בדו"ח מעצר 15/ת, שערך רס"ל גלעד חן, תועדה תגובתו השנייה של הנאשם כשנעצר בשעה 15:00: "אני מצטער ומתחרט לא נשארתי שם במקום התאונה כי פחדתי ונבהלתי מהתאונה. אני בן אדם טוב ללא עבר פלילי. פשוט פחדתי. אני מאד מצטער".

(ד) בהודעתו במשטרה (1/ת) מיום התאונה 22.5.12 שעה 16:36 ש' 8-12, תיאר הנאשם מעשיו לאחר התאונה, ובין השאר טען שמיד לאחר התאונה חזר אחורנית קצת לחנייה והמשיך בנסיעה לביתו, כאשר בשום שלב, אף מביתו, לא התקשר למשטרה:

"...ויצאתי שמאלה ופתאום ראיתי את האופנוע נכנס בי. אני נבהלתי והתחלתי לרעוד ושמתי רוורס, חזרתי אחורה קצת לחנייה, ולא הרגשתי איך המשכתי בנסיעה עם הרכב לכוון הבית. אני נהגתי ברכב מיצובישי, לא יודע מס' רכב, הרכב שייך לבן שלי תאמר. ואז הגעתי הביתה, הבת שלי ראתה אותי רועד, עזרה לי לעלות את המדרגות, סיפרתי לה מה קרה, נתנה לי כוס מים וישבתי בבית עד שהגיעה המשטרה. אני לא התקשרתי למשטרה. המשטרה באה אלי. הבן שלי שאל אותי אם המשטרה יודעת ואני אמרתי שלא יודע ושברחתי. יש לי טוקמן ולא התקשרתי למשטרה המשטרה לקחה אותי ואני פה ואני מצטער על מה שקרה".

עוד מסר בהודעתו 1/ת ש' 36-38:

"ש. למה לא התקשרת למשטרה לדווח על התאונה.
ת. לא יודע, הגעתי הביתה כולי רועד ולא יכולתי לדבר אפילו ולא היה אף אחד בבית חוץ מהבת שלי שיודעת רק ערבית אפילו הראש שלי היה במקום אחר. הבן שלי הגיע ביחד עם המשטרה הביתה..."

27. מן המקובץ עולה כי באמרותיו מיום התאונה, הודה הנאשם שברח ממקום התאונה לאחר התרחשות התאונה, מבלי שעצר במקום, מבלי שירד מרכבו, מבלי שעמד על תוצאות התאונה ומבלי שהזעיק כוחות הצלה. הנאשם

אף ציין שחשש כי הרג את נהג האופנוע וכי היתה זו אחת הסיבות לבריחתו מהמקום, אמרה ממנה ברור שלא עמד על מצב הנפגע טרם בריחתו.

באמרתיו מיום התאונה נתן הנאשם סיבות מגוונות לעזיבת המקום: בפני רס"מ מוחמד סלימאן טען כי עזב את המקום כיון "שאינן לו טסט וביטוח ומהפחד שלו" (ת/9 בין 14:14 לבין 15:40). בפני רס"ל גלעד חן טען תחילה כי "הסיבה שהוא ברח היא בגלל שנתקף בפחד ובחששות שמא הרג את הנפגע עם הקטנוע" (ת/14 שעה 14:30) ובהמשך כי עזב משום ש"פחדתי ונבהלתי מהתאונה" (ת/15 שעה 15:00). בהודעתו ת/1 (שעה 16:36) מסר הנאשם כי עזב את המקום כי נבהל "ולא הרגיש" איך המשיך בנסיעה לביתו.

28. עדות הנאשם בבית המשפט, אודות עבירת ההפקרה, הנה שונה לחלוטין (פרוטוקול מיום 22.5.14 עמ' 24-26):

"...ניסיתי לפתוח את הדלת שלי כדי לראות מה עם הבן אדם, הדלת של הנהג לא נפתחה, פתחתי את הדלת שליד הנהג, **ירדתי מהאוטו, הלכתי לרוכב**, ראיתי שהוא **יושב** על הישבן שלו, ראיתי את היד שלו שהיו על הזרועות שפשוף, **חיכיתי 6-7 דקות לידו, דיברתי איתו**...אנשים התקהלו, החלו לקלל, כאילו אני פגעתי בו: 'זה הנהג שפגע בו'. האנשים קיללו אותי. **היו מהמשפחה שלו. קיללו אותי**. זו פעם ראשונה שלי...ראיתי הרבה מתקהלים. תוך 7 דקות. **חזרתי לאוטו שלי כי התקהלו וקיללו אותי. חזרתי לחניה איפה שחניתי**. חיכיתי בחניה עד ששמעתי שהאמבולנס הגיע 3-4 דקות אחרי שנכנסתי חזרה לאוטו. **עברו 7-8 דקות מהתאונה עד שבא האמבולנס...ישבתי באוטו**. אנשים באו אלי. הסתכלו עלי וקיללו אותי. הנפגע ישב על הרצפה, מד"א טיפלו בו במקום, ראיתי זאת...כשמד"א בא אליו, אני אחרי 2 דקות **עזבתי את המקום כי נרגעתי שמד"א טיפלו בו**...אחרי התאונה, חזרתי הביתה, כולי רועד, כמעט בכיתי. בחיים לא קרה לי דבר כזה. **אמרתי לבן שלי, שמישהו פגע בי, שלחתי אותו לבדוק אם לקחו את הנפגע באמבולנס**. הוא בדק ואמר לי שלקחו אותו. באותו יום הלכתי לעאדל הנפגע, לבית שלו, כשחזר מבית חולים, הלכתי עם הילדים שלי לבקר, ביקשתי ממנו סליחה. הוא אמר לי שהכל יהיה בסדר ושלא אדאג".

גרסה זו של הנאשם כוללת את הפרטים הבאים, שהנם משמעותיים לסלע המחלוקת, אך לא הוזכרו בשום שלב של החקירה המשטרתית, והובאו לראשונה במהלך עדותו בבית המשפט:

- א. כי עצר במקום התאונה ונותר במקום 7-8 דקות (עמ' 25 ש' 2 לפרו').
- ב. כי ירד מרכבו במקום התאונה לעמוד על תוצאות התאונה (עמ' 24 ש' 18-20).
- ג. כי ניגש לנפגע ושוחח עמו (עמ' 24 ש' 20).
- ד. כי ראה שאמבולנס הגיע למקום (עמ' 25 ש' 1-2).
- ה. כי ראה שמד"א מטפלים בנפגע (עמ' 25 ש' 8, 13).
- ו. הסיבה לעזיבת מקום התאונה: בעמ' 24 ש' 24-26, בעמ' 25 ש' 2, 8-9 ובעמ' 26 ש' 12-13 לפרו', טען כי עמוד 13

עזב משום שחשש מן המתקהלים שקיללוהו וצעקו, ובלשונו: "פחדתי על הגוף שלי וטוב שלא היה רצח".

ז. הנאשם טען בעדותו הראשית כי בין המתקהלים היו גם בני משפחת הנפגע (עמ' 24 ש' 25 לפרו'), אולם בחקירתו הנגדית התוודה כי אינו מכיר אף אחד מהמתקהלים ולכן השתייכותם המשפחתית אינה בידיעתו (עמ' 26 ש' 29-31 ועמ' 27 ש' 1-6 לפרו').

29. עדות הנאשם בבית המשפט הנה, אפוא, "עדות כבושה", שנמסרה שנתיים לאחר התאונה, ומשלא ניתן כל נימוק לשיהוי במסירת הגרסה, משקל הראייתי מועט. המגמתיות העולה מאותה גרסה ברורה על פניה.

גרסאות הנאשם ביום התאונה, לפיהן לאחר התאונה לא עשה דבר חוץ מרוורס "קצת לחניה" "ולא הרגיש איך המשיך לביתו", בשל פחד שמא הרג את הנפגע ובשל נהיגתו ללא טסט וביטוח, עומדות בסתירה מוחלטת לגרסתו הכבושה בבית המשפט לפיה עזב את המקום רק בשל החשש לשלומו עקב התנהגות המתקהלים וכי קודם לעזיבתו עצר במקום מספר דקות, ירד מרכבו, שוחח עם הנפגע ועמד על מצבו, וידא שהגיע אמבולנס, כי הנפגע מטופל ע"י מד"א וכי זהותו ידועה.

התרשמתי כי הסברי הנאשם לסתירות בין גרסאותיו, אינם הסברים סבירים. המדובר בסתירות מהותיות, הניצבות בבסיס המחלוקת בין הצדדים, וככאלה משקפות חוסר מהימנות גרסת הנאשם בכללותה.

30. למעלה מן הנדרש אציין כי הנאשם טען בעדותו הראשית (עמ' 24 ש' 25-26): "זו פעם ראשונה שלי. אין לי עבר. משנת 2005 יש לי עבירה של חגורה ואני נוהג מ-88" ובחקירתו הנגדית בעמ' 27 ש' 10 מסר: "אין לי עבר חוץ מחגורה". נוכח טענתו כאמור, הוצג גיליון המרשם התעבורתי של הנאשם הכולל 11 הרשעות תעבורה קודמות, האחרונה משנת 2011 בגין חגורה, אך לפנייה הורשע בנהיגה תחת השפעת משקה משכר (1990), בעבירות דומות לעבירות דנן של חוסר ביטוח ורישיונות (1990, 1997, 2002), באיסור שימוש ברכב לא תקין (2005), מהירות מופרזת (2004) ועוד. אין המדובר בעבר מכביד בשים לב לותק בנהיגה, אולם העובדה שציין באופן מגמתי אך ורק את עבירת החגורה כדי לחזק בפני בית המשפט את הנימוק לעזיבת המקום, אומרת דרשני.

31. הנאשם טען, כאמור, כי הגם שהוא עצמו לא סייע לנפגע, הרי שאנשים התקהלו במקום וסייעו לנפגע, אולם אין בכך כדי לפטור את הנאשם מאחריות. החובה להתקרב לנפגע, לבחון מצבו ולעמוד על תוצאות התאונה, להגיש עזרה, ולמצער להזעיק אמבולנס ומשטרה, רובצת על כתפיו של הנאשם כמעורב בתאונה, ובהיותה חובה אישית, לא ניתן להעבירה לעוברי אורח אחרים.

בע"פ 1977/05 **דוד גולה נ' מדינת ישראל** פסקה 34, נקבע כי על נהג המעורב בתאונה להתקרב אל הנפגע ולבדוק באופן אישי מה מצבו, ולכלל הפחות להזעיק שירותי הצלה:

"להבהיר כי הנהג אינו מצופה לעשות את 'הבלתי אפשרי' או את שמעבר ליכולתו, וכי כל שנדרש ממנו הוא להושיט את העזרה אשר ביכולתו להגיש בהתאם לכישוריו והכשרתו...המינימום אשר נדרש מן הנהג הוא להתקרב אל הנפגע, לבדוק, באופן אישי, מה מצבו, ולכלל הפחות להזעיק למקום את שירותי הצלה המקצועיים הנחוצים בהתאם לנסיבות המקרה".

32. בת"פ (ת"א) 40249/08 **מדינת ישראל נ' בת אל שרעבי**, הורשעה הנאשמת בהפקרה למרות שעזבה את מקום התאונה רק לאחר שהגיע למקום רכב הצלה שהזמין עובר אורח. בית המשפט המחוזי קבע כי על אף שהנאשמת המתונה לאמבולנס בטרם עזבה את המקום, הרי שלא היא הזמינה אמבולנס, היא עצמה לא עשתה פעולה פוזיטיבית כלשהי בעניין הנפגע, כלל לא ניגשה לבדוק את מצבו, ועל כן עברה עבירה של הפקרה אחרי פגיעה.

במסגרת ע"פ 9628/09 **בת אל שרעבי נ' מדינת ישראל** פסקה 16-17, בדחותו את ערעור הנאשמת, קבע בית המשפט העליון כי חובתו של נהג הפוגע באחר כוללת גם המתנה לשירותי ההצלה ולרשויות אכיפת החוק ועם הגעתם עליו לסייע לאלה בהבנת נסיבות התאונה.

במקרה שלפניי, אין מחלוקת כי הנאשם עזב את מקום התאונה מבלי להזמין משטרה ואמבולנס ובטרם הגיעו השוטרים למקום, ולכן אין חולק כי עזב בטרם סייע בידי השוטרים וכוחות ההצלה להבין את נסיבות התאונה, בניגוד לחובתו בהתאם לפרשת שרעבי הנ"ל. יתרה מזו, כעולה מן הראיות שהונחו בפניי, הנאשם עזב מבלי לברר ולוודא שאדם אחר הזמין שוטרים או אמבולנס, וגם כשהגיע לביתו לא טרח למלא חובתו ולהזמין כוחות הצלה למקום התאונה.

מן המקובץ עולה, כי הוכח היסוד העובדתי של עבירת ההפקרה, בהתאם לסעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה.

הראיות העומדות בבסיס היסוד הנפשי של עבירת ההפקרה:

33. הנאשם הואשם בעבירה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, בנוסחו לאחר תיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב - 2011.

"64א. (א) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, אשר היה עליו לדעת כי בתאונה נפגע אדם או עשוי היה להיפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולהזעיק עזרה, דינו - מאסר שלוש שנים.

(ב) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, או עצר כאמור ולא הזעיק עזרה, דינו - מאסר שבע שנים.

(ג) נהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נגדם, ולא עצר או לא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר 14 שנים..."

התיקון יצר מדרג חומרה בהתאם ליסוד הנפשי המלווה את העבירה. ברף הנמוך, נקבעה עבירה של הפקרה הדורשת יסוד נפשי של רשלנות. ברף הגבוה יותר נקבעו עבירות הפקרה שהיסוד הנפשי שלהן הוא מודעות.

לשם הוכחת ביצוע עבירה של הפקרה מודעת, כבמקרה שלפניי, אין די בהוכחת היסוד הפיזי של העבירה. על התביעה להוכיח, בנוסף, כי מתקיים יסוד נפשי של מחשבה פלילית, קרי: מודעות לכך שהיה מעורב בתאונה וכי בתאונה נפגע אדם (רע"פ 1119/14 **ברבי נ' מ"י** פסקה 5, ע"פ 1825/14 **סרחאן נ' מ"י** פסקה 9, ת"פ (מח' י-ם) 55319-09-11 **מ"י נ' שובל** פסקה 27, רע"פ 6823/13 **בראנץ נ' מ"י** פסקה 5 בשינויים המחויבים).

34. במקרה דנן, הודה הנאשם הן בהודעתו במשטרה והן בעדותו בבית המשפט כי בזמן אמת היה מודע לכך שהיה מעורב בתאונה עם האופנוע נשוא כתב האישום. הנאשם אף הודה כי היה מודע לפגיעה ברוכב האופנוע ולמצער ב"עצימת עיניים":

(א) בעדותו בבית המשפט מיום 22.5.14 עמ' 24 ש' 15-20, מסר הנאשם באופן ברור וחד משמעי כי בעת עזיבת המקום היה מודע לתאונה בה היה מעורב וכי היה מודע לכך שרוכב האופנוע נחבל: "**הוא נפל** מהאופנוע 15-20 מ' ממני והאופנוע המשיך להחליק לכווני...הייתי עם אוטו בעצירה וראיתי את כל זה...ירדתי מהאוטו, הלכתי לרוכב, ראיתי שהוא יושב על הישבן שלו, ראיתי את היד שלו **שהיו על הזרועות שפשוף**". ובעמ' 25 ש' 31-32: "ראיתי אותו מול עיני שהוא נפל אחרי שבלם ואז האופנוע בא לבד על האוטו שלי **ופגע לי בשתי הדלתות**".

(ב) בהודעתו במשטרה ת/1 מיום 22.5.12 עמ' 2 ש' 7-8, 22-23, מסר כי ידע על מעורבותו בתאונה: "יצאתי שמאלה ופתאום ראיתי את **האופנוע נכנס בי**". עוד מסר: "ברחתי" (עמ' 2 ש' 12 לת/1).

(ג) בסיכומי ההגנה עמוד אחרון צוין כי עזב לאחר שידע על מצבו של הנפגע: "הנאשם נעצר והיה באזור התאונה עד הגעת צוותי החילוץ, וכאשר כבר ידע על מצבו של הנפגע".

(ד) במסגרת דו"ח פעולה ת/14 שערך גלעד חן תועדו דברי הנאשם מיום התאונה 22.5.12: "סיפר כי הוא **פגע בו** והסיבה שהוא ברח היא בגלל שנתקף בפחד **ובחששות שמא הרג את הנפגע עם הקטנוע**".

(ה) גם בת/9 ובת/15, מיום התאונה 22.5.12, תועדו דברי הנאשם בהם הודה במודעותו לקרות התאונה.

בנסיבות המתוארות, מתקיים בנדון היסוד הנפשי של עבירת ההפקרה המודעת.

35. **הגנת הצורך:**

בעדותו בבית המשפט, טען הנאשם כי עזב את מקום התאונה כיון שחש סכנה לחייו עקב התנהגות המתקדלים.

הנאשם, אשר ביום התאונה מסר למספר שוטרים גרסאות שונות ומגוונות ביחס לסיבה לעזיבתו את מקום התאונה (ת/9, ת/14, ת/15, הודעתו ת/1), לא ראה לנכון לציין בפני אף אחד מן השוטרים כי עזב בשל התנהגות המתקדלים והחשש לחייו. גרסה זו נשמעה לראשונה בבית המשפט שנתיים לאחר התאונה, כך שעסקינן בגרסה "כבושה" שנמסרה בשיהוי ניכר, ללא כל הסבר לכבישתה.

לא זו אף זו, הנאשם טען בעדותו הראשית כי חלק מן המתקלה היו בני משפחת הנפגע, אולם לאחר חקירה נגדית מאומצת התברר כי אינו מכיר איש מבין המתקלים ולכן לא יכול היה לדעת בזמן אמת מי מהם ממשפחת הנפגע. אין חולק שאביו של הנפגע היה בשלב מסוים במקום, אולם עובדה זו לא היתה בידיעתו של הנאשם בזמן אמת ומגמתיות ברורה עולה מציון נוכחות בני משפחת הנפגע כחלק מן הסיטואציה המאיימת בה היה נתון הנאשם ושבינה עזב.

לאחר שהתרשמתי מן הנאשם ומעדותו, שוכנעתי כי אין ממש בטענה כי עזב בשל חשש קונקרטי לשלומי, אך גם אם חשש הנאשם מעימות עם המתקלים, לא הונחה בפניי תשתית לכך שמדובר ביותר מחשש סובייקטיבי, שאינו מגיע כדי כורח או צורך, ואינו פוטר את הנאשם מאחריות לביצוע עבירת הפקרה (בסוגיה דומה דן עפ"ת (חי') 5761-01-10 **מיכאל אביכזר נ' מדינת ישראל**).

מעבר לאמור, חשש מעימות עם מתקלים, אינו מציג הסבר מדוע לא הודיע למשטרה ולמד"א באופן מיידי על התאונה ומדוע לא נסע ישירות ממקום התאונה למשטרה, הגם שלפי הראיות שהובאו בפניי, קיימת נקודת משטרה בתוך הכפר עצמו. יצוין כי גם לאחר הגעתו לביתו, נמנע הנאשם מלדווח למשטרה על התאונה, בעצמו או באמצעות ילדיו שהיו עמו.

עבירת ההפקרה - סיכום:

36. בהתאם להלכה הפסוקה, עבירת ההפקרה משרתת מטרה מרכזית אחת ולצדה שתי מטרות משנה. מטרתה המרכזית של העבירה הנה להבטיח כי תנתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה, וזאת על מנת לשמור על גופו ועל חייו של הנפגע. לצד תכלית העזרה והסיוע לנפגע, קיימות שתי מטרות משנה: האחת, למנוע מנהג מלהתחמק מאחריות לתאונה, והשנייה, להקל על יכולתן של רשויות אכיפת החוק לברר כיצד נגרמה תאונת הדרכים ומי האחראי לה.

נוכח תכלית העבירה, בראש ובראשונה מצופה מנהג המעורב בתאונה, בה עשוי להיפגע אדם, לעצור רכבו לאחר התאונה ולהימנע מלהימלט ברכב או ברגל ממקום התאונה. חובתו אינה מתמצית בעצירה טכנית במקום התאונה, עליו לקחת אחריות לאירוע שבו היה מעורב, ובכלל זה עליו לגשת באופן אישי לנפגע, לעמוד על מצבו, להושיט לו עזרה כמיטב יכולתו, להזעיק כוחות ההצלה, לרבות אמבולנס ומשטרה, ולסייע בידם בהבהרת נסיבות התאונה, כשלשם כך עליו להישאר במקום התאונה עד למיצוי הליכי הבירור ברובד הרפואי וע"י נציגי אכיפת החוק (ע"פ 9628/09 **בת אל שרעבי נ' מדינת ישראל**, ע"פ 5000/06 **דוד סומך נ' מדינת ישראל**, ע"פ 5554/12 **מדינת ישראל נ' בנימין רבינוביץ**, רע"פ 3306/98 **שלום תנעמי נ' מדינת ישראל**, רע"פ 10212/04 **חיים ממן נ' מדינת ישראל**, ע"פ 1977/05 **דוד גולה נ' מדינת ישראל**, רע"פ 5858/10 **אדר נ' מדינת ישראל**, ע"פ (נצ') 1144/07 **מדינת ישראל נ' אסעד שיבלי**, עפ"ת (חי') 5761-01-10 **מיכאל אביכזר נ' מדינת ישראל**).

התנהגות הנאשם נכנסת בגדרי עבירת ההפקרה, הן לאור תכלית עבירת ההפקרה והן במישור הראייתי-עובדתי.

37. מעדות הנאשם בבית המשפט ומאמרותיו מיום התאונה, עולות העובדות הבאות:

(א) הנאשם עזב את מקום התאונה, מבלי להשאיר פרטים, וזאת לפני שהגיעו השוטרים לזירה (הגיעו החל מ-14:14) עמוד 17

ובטרם פונה הנפגע.

- (ב) הנאשם לא הזעיק משטרה בשום שלב, גם לא כשהגיע לביתו, ואף לא הזמין אמבולנס.
- (ג) הנאשם היה מודע למעורבותו בתאונה עם האופנוע, אשר נפל על צדו והחליק בכביש.
- (ד) הן מאמרותיו במשטרה, לפיהן חשש שגרם למות הנפגע, והן מעדותו בבית המשפט בה ציין שהבחין בכך שהנפגע נפל מן האופנוע וישב על הכביש כשהוא פצוע, עולה כי הנאשם היה מודע לכך שבתאונה נפגע אדם.

38. בסוגיה שבמחלוקת, קרי: האם יש להרשיע את הנאשם בעזיבת מקום התאונה או בהפקרה מודעת, הובאו הראיות הבאות:

- (א) מעדות הנפגע עולה כי הנאשם לא ניגש אליו, לא שוחח עמו ולא הגיש לו עזרה בשום שלב שלאחר התאונה. למעשה, הבהיר הנפגע כי לא ראה את הנאשם כלל לאחר התאונה. הנני נותנת אמון בעדות הנפגע בנקודה זו ומעדיפה אותה על פני עדותו הסותרת של הנאשם.
- (ב) העידו בפניי הבוחן ושוטרים נוספים, בהם נתתי אמון מלא לאור התרשמותי מאופן העדתם ומן העקביות בין עדותם בבית המשפט לבין המסמכים שערכו בזמן אמת. מעדות השוטרים עולה כי עם הגעתם לזירת התאונה בשעה 14:14, דקות ספורות לאחר התאונה, הנאשם לא היה במקום.
- (ג) לפי עדות השוטרים, כשהגיעו כוחות המשטרה, אמבולנס ומד"א עדיין לא היו במקום, והנפגע היה בזירת התאונה, כשהוא פצוע. כיון שהנאשם עזב טרם הגעת השוטרים, הרי שהנאשם כבר לא היה במקום התאונה עם הגעת האמבולנס.
- (ד) מעדות השוטרים, לרבות הבוחן המשטרתי, ניתן ללמוד על המאמץ שנדרש מן המשטרה לאתר את הנהג הפוגע, ביניהם תשאול אנשים בזירת התאונה, בדיקה במערכת הממוחשבת, הסתייעות ברכז המודיעין וביצוע סריקות באזור.
- (ה) ניתן ללמוד מעדויות השוטרים על העובדה שהנאשם אותר בביתו, סמוך לשעה 14:28, ועל מיקום הרכב הפוגע בעת תפיסתו, מאחורי בית הנאשם ומאחורי ערמת אבני חצץ.
- (ו) באמרותיו מיום התאונה, הודה הנאשם כי ברח לאחר התרחשות התאונה, מבלי שעצר במקום, מבלי שירד מרכבו, מבלי שעמד על תוצאות התאונה ומבלי שהזעיק כוחות הצלה. הנאשם אף ציין בפני שוטר כי חשש שהרג את נהג האופנוע וכי היתה זו אחת הסיבות לבריחתו מהמקום, אמרה ממנה ברור שלא עמד על מצב הנפגע טרם בריחתו. בעדותו בבית המשפט, שנתיים לאחר התאונה, מסר גרסה שונה לפיה עצר במקום התאונה, ירד מרכבו, בדק מצבו של הנפגע, שוחח עם הנפגע, בשל קללות המתקהלים שב לרכבו והתרחק למקום חניה סמוך, אך שם שוב עצר, וידא שהגיע אמבולנס, ראה כי מד"א מטפלים בנפגע ורק אז עזב את המקום לעבר ביתו.
- לאור הסתירות שנתגלו בין אמרותיו השונות של הנאשם, בדיוק בנקודות השנויות במחלוקת בין הצדדים, לאור השיהיו המשמעותי במסירת גרסתו החדשה בבית המשפט ולאור התרשמותי מאופן העדת הנאשם, התקשיתי להאמין לגרסתו.

39. בנסיבות אלו, נוכח ראיות הצדדים והתרשמותי מהן, הנני קובעת כי הנאשם היה מודע למעורבותו בתאונת דרכים עם האופנוע דנן, היה מודע לכך שרכב האופנוע נפל מן האופנוע ונפגע, והנאשם אף חשש כי הנפגע נהרג. למרות זאת, עזב הנאשם את מקום התאונה, ברכב המעורב, מיד לאחר התרחשות התאונה, ונהג ישירות לביתו, מבלי שעצר במקום כדי לעמוד על תוצאות התאונה, מבלי שירד מרכבו, מבלי להגיש באופן אישי עזרה לנפגע בהתאם ליכולתו, מבלי שהזעיק למקום אמבולנס ומשטרה, מבלי שהמתין לבואם ובטרם סייע למשטרה בהבנת נסיבות התאונה.

40. נוכח הודאתו, הנני מרשיעה את הנאשם בעבירות של נהיגה ללא רישיון רכב תקף לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה ובעבירה של נהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף לפי סעיף 2(א)(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

לאור התרשמותי מעדות הנאשם כפי שפורטה לעיל, ולאור התרשמותי החיובית מעדי התביעה, הן ביחס לאחריות הנאשם לקרות התאונה והן ביחס לעבירת ההפקרה, הנני מעדיפה את גרסת התביעה על פני עדות הנאשם, ומשהוכחו יסודות העבירות בהן הואשם, הנני מרשיעה את הנאשם בנהיגה ברשלנות ובקלות ראש שגרמה נזק לאדם ולרכוש לפי סעיפים 2(62) + 38(2)(3) לפקודת התעבורה ובעבירה של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה.

ניתנה והודעה היום ב' חשוון תשע"ה, 26/10/2014 במעמד הנוכחים.

עדי במביליה - אינשטיין, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

נדחה לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן ולשמיעת טיעוני הצדדים לעונש ליום 23.2.15 שעה 08.30.

הנאשם יתייצב לדיון.

שירות המבחן יגיש תסקיר אודות הנאשם עד ליום הדיון.

לנוחות שירות המבחן, מספר טלפון של הנאשם: 052-4871823.

מספר הטלפון של ב"כ הנאשם - עו"ד טארק מזאריב: 04-6514220. פקס': 04-6514347.

הסנגור יצור קשר עם שירות המבחן על מנת לוודא זימון הנאשם לראיון.

עמוד 19

המזכירות תעביר העתק מפרוטוקול הדיון, לרבות הכרעת הדין, ומכתב האישום לשירות המבחן.

ניתנה והודעה היום ב' חשוון תשע"ה,
26/10/2014 במעמד הנוכחים.
עדי במביליה - אינשטיין, שופטת